

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА В УМОВАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Стратегія розвитку регіональної системи післядипломної педагогічної освіти

Лідія ЧЕРНІКОВА,

*проректор з науково-педагогічної роботи Донецького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти, доцент*

Українське суспільство покладає певні соціальні надії на зміни в системі освіти. До соціальних очікувань, пов'язаних з багаторівневою вищою освітою, варто віднести насамперед підвищення якості освіти на засадах компетентнісного підходу, зростання рівня індивідуалізації, відкритість освітньої системи, більш тісну взаємодію з соціальним середовищем, диверсифікацію освітніх маршрутів, забезпечення конкурентоспроможності фахівців.

Навчальні заклади післядипломної педагогічної освіти не можуть залишатися осторонь цих процесів. Основними завданнями післядипломної педагогічної освіти мають бути здійснення якісних змін у системі підвищення кваліфікації та професійної перепідготовки кадрів, забезпечення їх відповідності тенденціям розвитку ринку праці й потребам удосконалення фахового рівня особистості протягом усього життя.

Післядипломна педагогічна освіта – це стратегічний ресурс держави, спрямований на особистісний розвиток, підготовку фахівців до якісних змін у суспільстві. Педагог має бути гарантом нової якості освіти, мислити креативно і прогресивно, прогнозувати результати своєї діяльності й моделювати навчально-виховний процес на основі досягнень сучасної педагогічної науки [6]. Зміни, які відбуваються в системі освіти, ставлять перед закладами післядипломної педагогічної освіти завдання перепідготовки фахівця, здатного своєчасно реагувати на професійні утруднення, проблеми, швидко знаходити шляхи їх розв'язання та діяти результативно. Від сучасного педагога вимагається наявність не лише предметних, а насамперед комплексних, універсальних знань та умінь. У зв'язку з цим післядипломна педагогічна освіта через систему неперервної освіти має готувати професіоналів, які володіють ключовими компетентностями як основою предметно орієнтованих компетентностей. Готовність ефективно працювати в умовах змінного середовища – важлива характеристика сучасної особистості, яку називають «адаптивністю» і відносять до ключових компетентностей сьогодення.

Безперечно, професійна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації педагогічних кадрів мають бути спрямовані на розвиток професійної

компетентності. Професійний розвиток, у свою чергу, визначається як процес безперервний.

Запровадження компетентнісно орієнтованого підходу як у систему освіти взагалі, так і в післядипломну педагогічну зокрема – один із дієвих шляхів реформування цих систем та вдосконалення їх якості. Нині питанням компетентнісно орієнтованої освіти багато уваги приділяють такі міжнародні організації, як ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, ПРООН, Рада Європи тощо. Компетентнісний підхід покладено в основу Європейської рамки ключових компетентностей для навчання протягом життя. Глибокий аналіз основних понять компетентнісного підходу дає можливість зрозуміти зв'язок між двома стрижневими для сучасної освіти концептуальними поняттями «компетентнісний підхід» і «неперервна освіта впродовж життя».

Поняття «компетентність», «компетенція» походять від латинських слів *competere*, що означає «підходжу, відповідаю», та *competens* – «здібний, той, який відповідає вимогам».

Аналіз праць, присвячених професійній підготовці й післядипломній педагогічній освіті [1–7], дає змогу дійти висновку про потребу кардинальної модернізації цієї освітньої галузі у напрямках:

- гуманізації та гуманітаризації;
- впровадження в її зміст компетентнісного підходу;
- зміни парадигми організаційного і кадрового забезпечення навчально-виховного процесу;
- підвищення якості навчального процесу за рахунок оптимізації змісту навчання і шляхом запровадження інноваційних педагогічних моделей та технологій навчання.

Сучасна модель післядипломної педагогічної освіти базується на ідеях неперервної освіти та

компетентнісного підходу, що мають особливе значення як для особистості, так і для держави. Педагогічна наука постійно розглядає ці проблеми. Вагомий внесок у їх вивчення зробили В.Андрущенко, В.Кремень, В.Мадзігон, В.Олійник, О.Савченко, П.Таланчук та ін.

Місія післядипломної педагогічної освіти полягає в забезпеченні нової якості підготовки педагогічних і керівних кадрів освіти, здатних ефективно провадити професійну діяльність. Підвищення ролі післядипломної освіти виявляється не лише в забезпеченні нової якості кадрової політики, а й в умінні працювати на випередження, прогнозувати суспільні зміни та їх наслідки.

Розвиток системи післядипломної педагогічної освіти в Донецькій області має своєю метою забезпечення як державних, регіональних інтересів, так і особистих інтересів педагогів, задоволення потреб окремих закладів освіти як замовників освітніх послуг.

Регіональна модель післядипломної педагогічної освіти побудована на ідеї неперервної професійної освіти. Обов'язковими компонентами моделі є пропедевтична підготовка до підвищення кваліфікації та вибору освітніх послуг і різні види освітніх послуг на засадах неперервної освіти, зокрема:

– навчання на курсах підвищення кваліфікації (формальні освітні послуги);

– навчання у міжкурсовий, міжтестастійний періоди (неформальні);

– самоосвіта (інформальні) (див. рис. 1).

В обласній системі післядипломної педагогічної освіти Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти виконує функції навчально-методичного і наукового центру неперервної освіти керівних і педагогічних кадрів. Відповідно до програми «Освіта Донеччини. 2007–2011 рр.» на базі обласної системи підвищення кваліфікації з 2007 по 2010 роки підвищили кваліфікацію 41 611 педагогів, що становить 86,1% від загальної кількості (48 373), у тому числі: на базі облППО – 36 465 (75,4%); на базі ВНЗ – 5 146 (10,7%).

Сучасний стан кадрового забезпечення в області свідчить про достатньо високий рівень фахового потенціалу: 55,9% педагогів мають вищу та першу кваліфікаційні категорії, з них 16,2% мають звання «учитель-методист», «старший учитель», «заслужений працівник освіти»; другу кваліфікаційну категорію та категорію «спеціаліст» мають 44,1% педагогів. Кількість молодих педагогів (до 30 років) є незначною – 10%; педагогів пенсійного віку – 18%.

Відповідної перекаліфікації у зв'язку з новими соціально-економічними вимогами потребують усі ці групи вчителів. Поповнювати свій професійний, освітній і культурний «багаж» необхідно педагогам, які викладають декілька предметів, що характерно

Рис. 1. Напрями розвитку регіональної системи післядипломної педагогічної освіти

для сільської школи, а також педагогам, які викладають нові предмети («Основи здоров'я», «Етика», «Світова література», «Художня культура» тощо).

Нові суспільні реалії та виклики, кадрові проблеми в системі освіти потребують перегляду практики діяльності системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів у післядипломний період. Її недоліками є дискретність, відсутність належної наступності й послідовності в організації навчання.

Однією з основних цілей неперервної освіти педагогів є розширення та диверсифікація освітніх послуг на всіх етапах навчання. Неперервність навчання протягом професійної діяльності також є проблемою, що потребує розв'язання. До того ж, традиційні форми навчання не відповідають завданням неперервності професійної освіти.

Зміст освіти, моделі і технології роботи зі слухачами мають забезпечувати вдосконалення змісту післядипломної педагогічної освіти, оптимальну варіативність, диференціацію, єдиний підхід до якості освіти. Тому система ІППО потребує новацій, які б забезпечили та розширили її можливості щодо розбудови індивідуального освітнього маршруту слухача, задоволення його професійних потреб, розвитку професійної компетентності.

Донецький облІППО вважає компетентнісний підхід стрижневим вектором оновлення змісту післядипломної педагогічної освіти. Формування і неперервний розвиток професійної компетентності педагогів здійснюються в процесі як курсової підготовки, так і в міжкурсовий, міжтестастійний періоди неперервного навчання відповідно до програмно-цільового пілотного проекту «Модернізація системи післядипломної педагогічної освіти на засадах компетентнісно орієнтованого підходу». Проектування у системі післядипломної педагогічної освіти спрямовується на розроблення та впровадження інноваційних підходів, принципів, осмислення стратегії розвитку. Пілотні та програмно-цільові проекти, розроблені інститутом, є важливим механізмом і етапом переходу до інноваційної діяльності.

Перед регіональною системою післядипломної педагогічної освіти постають завдання створення умов для неперервної освіти фахівців, забезпечення надійних механізмів їх стимулювання. На наш погляд, одним із шляхів розв'язання цієї проблеми може бути звернення до принципу інтенсифікації – напруженої дії, продуктивної дієвості. Інтенсифікація передбачає в системі пошук і поєднання інноваційних методів, моделей і технологій навчання, науково-практичних досягнень, науково-методичного супроводу.

Ключова роль у системі неперервної освіти належить кредитно-модульній моделі навчання із продуманим і максимальним використанням накопичувальної системи та дистанційних технологій навчання.

Регіональний експеримент щодо розроблення та впровадження кредитно-модульної моделі навчання в системі післядипломної освіти дав змогу

розробити комбінований метод післядипломної освіти, що забезпечує значне підвищення професійного рівня педагогічних кадрів, впливає на ефективність їхньої роботи.

Комбінованість методу післядипломної освіти передбачає поєднання короткотермінових блоків (модулів) очних та дистанційних етапів навчання на курсах підвищення кваліфікації, а також пролонгованих блоків у міжкурсовий, міжтестастійний періоди. Саме комбінований метод потребує впровадження накопичувальної системи навчання. Широке використання можливостей накопичувальної форми професійної освіти сприяє включенню до програм підвищення кваліфікації щорічної неперервної контрольованої самоосвіти.

Самоосвіта як ідея, що формує і стимулює, як особливий вид освітньої діяльності у процесі неперервної освіти потребує додаткової мотивації та інтенсифікації. Здатність до самоосвіти, яка є одним із основних видів поведінкових компетенцій, необхідно формувати, виробляти в процесі роботи з джерелами інформації, аналізу та самоаналізу, моніторингу своєї діяльності для підвищення якості викладання предмета на курсах підвищення кваліфікації та в міжкурсовий, міжтестастійний періоди.

Невипадково науковці, виокремлюючи складові професійної компетентності, поряд із компетентністю, пов'язаною з безпосередньою професійною та соціальною діяльністю, виділяють **особистісну компетентність**, пов'язану зі здатністю до саморозвитку, самовдосконалення, самореалізації, із прагненням до постійного підвищення освітньої компетентності.

Впровадження кредитно-модульної моделі навчання у систему післядипломної освіти дає змогу інтенсифікувати процес самоосвітньої діяльності педагогів. Самоосвіта неперервна, але планувати її потрібно на всіх етапах навчання. Продуктивність самоосвіти залежить від активізації дій самого педагога і методистів щодо оволодіння діагностикою – самодіагностикою, способами самопізнання і самоаналізу педагогічної діяльності, розвиненої здатності до рефлексії.

Стимулом до самоосвіти вчителів є модернізація навчально-виховного процесу в системі підвищення кваліфікації та процес проходження **атестації**.

Накопичувальна система навчання за кредитно-модульною моделлю є варіантом обліку результатів післядипломного навчання в процесі неперервної освіти на курсах, у міжкурсовий та міжтестастійний періоди, у процесі самоосвітньої діяльності. Завпровадження компетентнісного підходу в систему освіти веде до зміни самої процедури розроблення та формату побудови змісту освітніх програм підвищення кваліфікації.

Основними компонентами накопичувальної системи є інваріантні та варіативні модулі навчальних програм. Інваріантні блоки є обов'язковими для навчальних програм. Враховуючи розвиток сучасних інформаційних технологій, інваріантні розділи

розробляються як у формі кейсів, так і у формі дистанційних занять. Варіативні складові важливі для задоволення потреб слухачів. Особливого значення вони набувають у міжатаестаційний, міжкурсний періоди. Облік і якість вибору варіативних складових та організація процесу самоосвіти покладаються як на організаторів підвищення кваліфікації, так і методичні кабінети (центри). Донецький облППО розробив Щоденник слухача, в якому ведеться облік накопичувальних навчальних блоків (модулів) і балів.

Накопичувальна система обліку є гнучкою інтегрованою формою, що дає змогу за рахунок розвитку самостійної, творчої активності педагогів, інтенсифікації процесу навчання ефективно розвивати готовність педагогів до інноваційної діяльності, до неперервної самоосвіти та об'єктивного оцінювання результатів своєї праці. Накопичувальна система передбачає самостійне конструювання педагогом освітнього маршруту з урахуванням своїх професійних потреб, проблем і вибір найбільш прийнятних для себе термінів його реалізації. На засадах розвитку самостійної творчої ініціативи, продуктивного мислення забезпечується формування професійної компетентності. Воно здійснюється тільки в результаті активного використання в освітньому процесі сучасних педагогічних технологій. До особистісно орієнтованих педагогічних технологій, які дають змогу ефективно організувати процес професійного навчання, відносимо такі: онлайн-технології; проблемного навчання; проектні; імітаційного моделювання; компетентісно орієнтовані; інформаційно-комунікаційні; рефлексивні.

Такі технології відповідають основним ознакам технологічності (концептуальності, системності, ефективності) і спрямовані на зміну ролі слухача в навчальному процесі. Ті, хто навчається орієнтуватися на активну пізнавальну діяльність, беруть на себе відповідальність за результати навчання.

Розвиток системи післядипломної педагогічної освіти на засадах неперервності неможливий без модернізації науково-методичної роботи. Це завдання реалізується шляхом співпраці методичних інституцій усіх рівнів з обласною асоціацією творчих педагогів Донеччини, міжнародними організаціями щодо супроводу пілотних проектів.

Для методичних служб усіх рівнів сама ідея неперервної освіти – інноваційна, але механізми її впровадження сьогодні переважно традиційні.

На жаль, у діяльності обласних, районних методичних кабінетів (центрів) недостатніми залишаються рівень індивідуальної роботи з учителями та інформаційно-методичний супровід пропедевтичного періоду їх підготовки до курсів підвищення кваліфікації. Особливо проблемним є питання психолого-педагогічного супроводу неперервної освіти, діагностика труднощів у роботі педагога. Посиленої уваги потребують міжатаестаційний цикл неперервної освіти, моніторингові дослідження результативності цього процесу.

Серед **пріоритетних завдань** методичних інституцій, пов'язаних з модернізацією післядипломної освіти, виокремлюємо такі:

1. Створення умов для розвитку творчого потенціалу педагогів із урахуванням їхніх інтересів, потреб, мотивів особистості та потреб соціального розвитку.

2. Поєднання зусиль методичних служб усіх рівнів для подальшої модернізації регіональної моделі підвищення кваліфікації.

3. Розширення та диверсифікація освітніх послуг у системі післядипломної педагогічної освіти.

4. Розроблення та впровадження технології психолого-педагогічного та науково-методичного супроводу процесу неперервної освіти педагогічних кадрів протягом життя.

Технологію науково-методичного супроводу ми розглядаємо в широкому соціальному, професійному і педагогічному контекстах. Апробація технології відбувається на курсах за кредитно-модульною формою навчання. Така технологія дає змогу подолати відірваність міжатаестаційного, міжкурсного періодів від курсів підвищення кваліфікації, забезпечити неформальну неперервність післядипломної освіти педагогічних кадрів, мотивувати суб'єктів науково-методичного супроводу до взаємодії, пошуку механізмів інноваційної діяльності методичних служб різних рівнів.

Серед механізмів інноваційної діяльності методичних служб в умовах подальшої модернізації освіти виокремлюємо такі:

– вивчення, формування соціального замовлення на підвищення кваліфікації, моніторинг задоволення якості освітніх послуг;

– оновлення змісту додаткових професійних освітніх програм;

– використання ефективних сучасних освітніх технологій (інформаційно-комунікаційних, дистанційних);

– поширення й перевірку новацій шляхом організації діяльності регіональних експериментальних майданчиків, базових шкіл, участі в інноваційних освітніх проектах тощо.

Основна увага приділяється розробленню механізму соціального замовлення на освітні послуги, складовими якого є:

1. Вивчення соціальних замовлень, що охоплює такий алгоритм дій:

– доведення до педагогів пакета документів із запропонованими освітніми послугами (рекламний проспект про освітні послуги в системі підвищення кваліфікації);

– проведення щорічного електронного форуму «Маркетингові дослідження запитів і потреб на освітні послуги щодо підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів як умова підвищення якості освіти», анкетування.

2. Збирання та опрацювання інформації методичними службами щодо соціального замовлення, створення в районі (місті), області системи

сервісних послуг для розвитку професійної майстерності та творчої ініціативи педагогічних працівників.

До позитивних моментів розробленого механізму соціального замовлення на освітні послуги відносимо:

- орієнтованість замовлення на споживачів;
- системність підходу;
- поширення цього підходу за рівнями управління й різними підрозділами методичних служб;
- долучення працівників методичних служб усіх рівнів до процесу вивчення запитів;
- документованість процедури.

Робота із соціальними замовленнями як напрям інноваційної діяльності потребує **організаційних і змістових новацій**:

- розроблення нових стратегічних напрямів розвитку методичних служб районів (міст);
- створення ефективного науково-методичного ресурсу;
- ведення маркетингових досліджень;
- підвищення рівня рекламної діяльності.

У цілому соціальне замовлення ми розглядаємо як інструмент управління підвищенням кваліфікації та результат спільної діяльності інституту, управління освіти, методичних служб, закладів освіти щодо формування єдиного освітнього простору регіону, як засіб ефективного використання фінансових ресурсів.

Для регулювання та корекції механізму соціального замовлення у сфері освітніх послуг інститутом розроблено Положення про здійснення маркетингової діяльності методичними службами районів (міст). Положення передбачає процедури реалізації маркетингової діяльності методичними кабінетами, принципи управління маркетинговою діяльністю, створення нового змісту та форм неперервної освіти дорослих, надання методичного сервісу.

Модернізуючи систему підвищення кваліфікації, ми маємо забезпечити виконання основної мети діяльності інституту – **задоволення потреб педагогічних працівників у неперервній освіті**.

Яких новацій потребує процес реалізації такої мети? Це, зокрема:

- розроблення і впровадження курсів за кредитно-модульною, дистанційною, мобільною моделями навчання;
- впровадження корпоративного навчання (базою для мережевої школи корпоративного навчання мають бути школи з інноваційним досвідом);
- стажування на базі інноваційних шкіл;
- навчання слухачів за індивідуальним освітнім маршрутом;
- розширення практичної складової навчальних програм;
- планування роботи технопарків, проектувальних семінарів, презентацій досвіду в міжтестастійний період.

Такі новації дають можливість перейти від традиційної моделі підвищення кваліфікації

(обмежується підрозділами системи підвищення кваліфікації та її кадровим складом) до інноваційної.

Перехід до інноваційної моделі підвищення кваліфікації є домінантою модернізації системи підвищення кваліфікації.

Інноваційна модель базується на:

- моніторингових дослідженнях, результатах системи незалежного оцінювання, запитах щодо практико-орієнтованих потреб (нових моделей і технологій) та мотивації до неперервної самоосвіти;
- значно ширшому використанні інноваційного досвіду краєвих учителів та керівників;
- забезпеченні дистанційного спілкування суб'єктів навчального процесу у формі чатів, форумів, телеконференцій, дебатів тощо;
- формуванні психологічної готовності педагогічних кадрів до новацій.

Усе це є свідченням того, що в регіоні складається **інноваційна модель мережевої організації підвищення кваліфікації**, яка базується на активному залученні управлінських і методичних структур, освітніх навчальних закладів і вчителів на нові дистанційних та змішаних форм навчання.

Для цього розроблена нова нормативно-правова база:

- Положення про кредитно-модульну систему навчання;
- Положення про дистанційне навчання;
- Положення про корпоративне навчання;
- Положення про індивідуальний освітній маршрут слухача.

Індивідуальний освітній маршрут – це специфічна інновація в системі підвищення кваліфікації. Навчання за індивідуальним освітнім маршрутом передбачає особливо організоване (частково чи повністю самостійне, прискорене) засвоєння освітніх програм підвищення кваліфікації (за модулями, предметами, блоками, розділами тощо), що є нині особливо актуальним. Проводиться моніторинг ефективності такої діяльності.

У рамках реалізації регіональної програми «Освіта Донеччини. 2007–2011 рр.» першочерговими були визначені завдання щодо забезпечення **інноваційних напрямів**, посилення адресності підготовки педагогів, максимальної орієнтації на конкретні запити освітніх закладів усіх типів і суб'єктів ринку освітніх послуг, збереження свободи вибору особистістю освітньої траєкторії. Саме тому протягом останніх років і система міжкурсів, міжтестастійних заходів зазнала кардинальних змін у змісті та формах проведення. Так, поряд з традиційними видами освітніх послуг у процес неформальної освіти (інструктивно-методичні наради, постійно діючі семінари, семінари-практикуми, тематичні консультації, «круглі столи» тощо) введено нові форми міжтестастійних заходів (тренінги, парки педагогічних технологій, методичні та педагогічні студії, майстерні, лабораторії, школи, заходи в інтернет-форматі тощо). Щороку проводиться понад 300 міжкурсів заходів.

Ця тенденція відстежується і в збільшенні інтернет-форм міжатаестаційних заходів (див. табл. 1).

Таблиця 1

**Проведення міжатаестаційних заходів
у період 2007–2010 рр.**

Міжатаестаційні заходи	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Всього	142	174	190	196
З них проведено в інтернет-форматі	2	3	10	42
% від загальної кількості	1,4	1,7	5,3	21,4

Підвищення ролі методичної роботи на всіх рівнях щодо організаційно-педагогічного, науково-методичного супроводу процесу неперервної освіти педагогічних кадрів пов'язане з тим, що за умов тісної взаємодії методичних служб відкриваються нові можливості активізувати діяльність педагогів у цьому напрямі. Обласній системі післядипломної педагогічної освіти належить роль координатора, організатора науково-методичної та психологічної підтримки педагогічних працівників в їхньому особистісно-професійному розвитку.

Розвиток системи післядипломної педагогічної освіти передбачає розроблення **нових змістових векторів**. На концептуальному й організаційно-методичному рівнях розробляються проблеми інклюзивної освіти, шкільної бізнес-освіти, орієнтації молоді на робітничі та інженерні професії, навчання дітей 5 років тощо. Відповідно до нового Положення про районні та міські методичні кабінети (центри) удосконалюється механізми взаємодії інституту та методичних служб області. У містах (районах) працюють методисти-координатори від облППО, підготовлена група освітніх консультантів і тьюторів для курсів з максимальним наближенням до слухачів.

Отже, стратегія розвитку регіональної системи післядипломної педагогічної освіти спрямована на створення умов для функціонування системи неперервної освіти педагогів, модернізацію освітнього процесу та забезпечення його якості.

Література

1. Андрущенко В.П. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз / В.П. Андрущенко. – К.: Наук. думка, 2003. – 854 с.
2. Даниленко Л.І. Теоретико-методичні засади управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах / Л.І. Даниленко. – К., 2005. – 478 с.
3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / за заг. ред. О.В. Овчарук. – К.: К.І.С., 2004. – 112 с.
4. Кремень В.Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум / В.Г. Кремень. – К.: Грамота, 2010. – 576 с.
5. Освітній менеджмент / за ред. Л.Даниленко, Л.Карамушки. – К.: Шкільн. світ, 2003. – 400 с.
6. Олійник В. Післядипломна педагогічна освіта: місія і стратегія розвитку / В.Олійник // Освіта України. – 2010.

7. Змеев С.И. Андрагогика: основы теории и технологии обучения взрослых / С.И. Змеев. – М.: ПЕРСЭ, 2007.

Анотації

Лідія ЧЕРНИКОВА

Стратегія розвитку регіональної системи післядипломної педагогічної освіти

У статті висвітлюються проблеми розвитку регіональної системи післядипломної педагогічної освіти на засадах неперервної професійної освіти. Пропонується досвід введення новацій до традиційної системи підвищення кваліфікації. Розглянуто накопичувальну, кредитно-модульну та інші інноваційні моделі навчання. Наголошено на значенні компетентісно орієнтованого підходу в розбудові системи неперервної освіти, взаємодії методичних служб.

Ключові слова: неперервна освіта, професійна освіта, інтерактивні технології, науково-методичний супровід, інноваційні моделі навчання, інтенсифікація навчання.

Лидия ЧЕРНИКОВА

Стратегія розвитку регіональної системи последипломного педагогического образования

В статье освещаются проблемы развития региональной системы последипломного педагогического образования на основе непрерывного профессионального обучения. Предлагается опыт введения новаций в традиционную систему повышения квалификации. Рассмотрены накопительная, кредитно-модульная и другие инновационные модели обучения. Подчеркнуто значение компетентностно ориентированного подхода в построении системы непрерывного образования, взаимодействия методических служб.

Ключевые слова: непрерывное образование, профессиональное образование, интерактивные технологии, научно-методическое сопровождение, инновационные модели обучения, интенсификация обучения.

Lidiya CHERNIKOVA

Strategy of the development of the regional system of postgraduate pedagogical education

In the article the problems of the development of the regional system of postgraduate pedagogical education on the basis of continuous professional education are examined. The experience of the introduction of innovations into the traditional system of an increase in the qualification is proposed. Special attention deserve the storage, credit-modular and other innovative learning models. Pivotal role of the competency-oriented approach for lifelong learning strategies, interaction of the methodical services are examined.

Keywords: lifelong learning, professional education, interactive technologies, scientific and methodical accompaniment, innovative learning models, intensification of education.